

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ของโรงเรียนเอกชน:
สภาพและแนวทางการสนับสนุน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ของโรงเรียนเอกชน:
สภาพและแนวทางการสนับสนุน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

371.207 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
ส 691 ก การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเอกชน:
สภาพและแนวทางการสนับสนุน กรุงเทพฯ : สกศ., 2565
32 หน้า
ISBN : 978-616-270-386-7
1. การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2. โรงเรียนเอกชน
3. ชื่อเรื่อง

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเอกชน: สภาพและแนวทางการสนับสนุน

สิ่งพิมพ์ สกศ. อันดับที่ 45/2565
ISBN 978-616-270-386-7
พิมพ์ครั้งที่ 1 2565
จำนวนพิมพ์ 1,100 เล่ม
ผู้พิมพ์เผยแพร่ กลุ่มนโยบายการเงินการคลังและทรัพยากรทางการศึกษา
สำนักนโยบายและแผนการศึกษา
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
99/20 ถนนสุขุวิท เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทร. 0 2668 7123 ต่อ 2416
โทรสาร 0 2243 2787
Web site: <http://onec.go.th>
พิมพ์ที่ บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด
90/6 ซอยจรัญสนิทวงศ์ 34/1
ถนนจรัญสนิทวงศ์ แขวงอรุณอมรินทร์
เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ 10700
โทรศัพท์ 0 2424 3249, 0 2424 3252
โทรสาร 0 2424 3249

คำนำ

การศึกษาเอกชนเป็นการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นทุนมนุษย์ที่มีศักยภาพ โดยการศึกษาเอกชนได้รับการยอมรับว่ามีความสำคัญในการช่วยพัฒนาการศึกษาของประเทศ ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาไปจนถึงระดับอุดมศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบและนอกระบบโรงเรียน เพื่อให้รัฐสามารถประหยัดงบประมาณในการลงทุนด้านการศึกษาได้ รวมทั้งตอบสนองความต้องการของประชาชนและตามความจำเป็นที่ต้องพัฒนาประเทศ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 กำหนดให้รัฐต้องจัดให้มีความร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดให้การมีส่วนร่วมของสังคมในการจัดการศึกษาเป็นหลักการสำคัญประการหนึ่ง และได้มีการกำหนดบทบาทของเอกชนและรัฐในการจัดการศึกษาไว้ในมาตราต่างๆ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประเด็นการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มุ่งเน้นการส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัว และชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างบรรทัดฐานที่ดีในสังคม การสร้างกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของประชากรให้สอดคล้องกับเปลี่ยนแปลงของโลก ในอนาคต สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม รวมทั้งสนับสนุนด้านวิชาการและสร้างนวัตกรรมที่สนับสนุนการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในฐานะหน่วยงานนโยบายการศึกษา จึงได้จัดทำเอกสาร การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเอกชน: สภาพและแนวทางการสนับสนุน เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหาร และข้าราชการจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่ร่วมแลกเปลี่ยนและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิเคราะห์ประกอบการจัดทำเอกสารในครั้งนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำไปปรับใช้ในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาการศึกษาของประเทศต่อไป

(นายอรรถพล สังขวาสี)

เลขาธิการสภาการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
1. ความเป็นมา	1
2. ประเภทของโรงเรียนเอกชน (ในระบบ) ที่รับเงินอุดหนุน	2
3. บทบาทของโรงเรียนเอกชน	3
4. ปัญหาในการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชน	4
5. ข้อมูลการอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเอกชน	6
5.1 ค่าใช้จ่ายพื้นฐาน	7
ก. ค่าใช้จ่ายพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	7
ข. ค่าใช้จ่ายพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2569	14
5.2 เงินสมทบเป็นเงินเดือนครู	18
5.3 เงินอุดหนุนสมทบเป็นค่าธรรมเนียมการศึกษา	19
5.4 เงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายสำหรับนักเรียนพิการ	20
6. ปัญหาหลักด้านการเงินและงบประมาณของโรงเรียนเอกชน	26
7. ข้อเสนอแนะแนวทางการให้ความช่วยเหลือโรงเรียนเอกชน	28
8. แนวทางการดำเนินงานต่อไป	29
บรรณานุกรม	30

1. ความเป็นมา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 กำหนดให้รัฐต้องจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดให้การมีส่วนร่วมของสังคมในการจัดการศึกษาเป็นหลักการสำคัญประการหนึ่ง และได้มีการกำหนดบทบาทของเอกชนและรัฐในการจัดการศึกษาไว้ในมาตราต่างๆ ในหมวด 5 ส่วนที่ 3 การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชน มาตรา 43 กำหนดให้เอกชนมีอิสระในการบริหารจัดการ โดยให้มีแนวปฏิบัติในการกำกับ ติดตาม ประเมินคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา เช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐ มาตรา 45 ให้สถานศึกษาเอกชนจัดการศึกษาได้ทุกระดับและทุกประเภทการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด โดยรัฐต้องกำหนดนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเอกชนในด้านการศึกษา และการกำหนดนโยบายและแผนการจัดการศึกษาของรัฐ ให้คำนึงถึงผลกระทบต่อการจัดการศึกษาเอกชน โดยรับฟังความคิดเห็นของเอกชนและประชาชน ประกอบการพิจารณา และมาตรา 46 กำหนดให้รัฐต้องให้การสนับสนุนด้านเงินอุดหนุน การลดหย่อน หรือการยกเว้นภาษี และสิทธิประโยชน์อื่นที่เป็นประโยชน์ในทางการศึกษาแก่สถานศึกษาเอกชน ตามความเหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนด้านวิชาการให้สถานศึกษาเอกชนมีมาตรฐานและสามารถพึ่งตนเองได้

การศึกษาเอกชนในประเทศไทยเป็นการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นทุนมนุษย์ที่มีศักยภาพ โดยการศึกษาเอกชนได้รับการยอมรับว่ามีความสำคัญในการช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลในการจัดการศึกษา ตั้งแต่ระดับปฐมวัย ไปจนถึงระดับอุดมศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบและนอกระบบโรงเรียน เพื่อให้รัฐสามารถประหยัดงบประมาณในการลงทุนด้านการศึกษาได้ รวมทั้งตอบสนองความต้องการของประชาชนและตามความจำเป็นที่ต้องพัฒนาประเทศ โดยรัฐให้เอกชนเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาได้อย่างเต็มความสามารถตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังกล่าวข้างต้น โดยการศึกษาเอกชนสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ในแง่ของการศึกษาทางเลือก และการเพิ่มโอกาสในการศึกษา ทดแทนส่วนที่รัฐไม่สามารถจัดการศึกษาได้อย่างทั่วถึง รวมทั้งยังมีบทบาทช่วยเหลือผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาสในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประเด็น การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มุ่งเน้นการส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ

ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างบรรทัดฐานที่ดีในสังคม การสร้างกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของประชากรให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม รวมทั้งสนับสนุนด้านวิชาการและสร้างนวัตกรรมที่สนับสนุนการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน

มาตรา 54

กำหนดให้รัฐต้องจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ อปท. และภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ

หมวด 5 ส่วนที่ 3

การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชน

มาตรา 43

กำหนดให้เอกชนมีอิสระในการบริหารจัดการฯ

มาตรา 45

ให้รัฐกำหนดนโยบาย และมาตรการที่ชัดเจนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเอกชนในด้านการศึกษา

มาตรา 46

กำหนดให้รัฐต้องให้การสนับสนุนด้านเงินอุดหนุน การลดหย่อนหรือการยกเว้นภาษี และสิทธิประโยชน์อื่นที่เป็นประโยชน์ในทางการศึกษาแก่สถานศึกษาเอกชนตามความเหมาะสม

2. ประเภทของโรงเรียนเอกชน (ในระบบ) ที่รับเงินอุดหนุน ประกอบด้วย

- 2.1 โรงเรียนทั่วไป (อุดหนุนอัตรา 70%) ประกอบด้วย
 - 1) ประเภทสามัญศึกษาทั่วไป
 - 2) สอนศาสนาอิสลามควบคู่วิชาสามัญ
- 2.2 โรงเรียนการกุศล (อุดหนุนอัตรา 100%) ประกอบด้วย
 - 1) ในพระราชูปถัมภ์
 - 2) การกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา
 - 3) การศึกษาสงเคราะห์
 - 4) สอนศาสนาอิสลามควบคู่วิชาสามัญ
 - 5) การศึกษาพิเศษ

3. บทบาทของโรงเรียนเอกชน

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้ระบุบทบาทของโรงเรียนเอกชนไว้ 6 บทบาท ได้แก่

3.1 แบ่งเบาภาระของรัฐ

โรงเรียนเอกชนสามารถแบ่งเบาภาระของรัฐในเรื่องการจัดการศึกษาให้เยาวชน ซึ่งมีทั้งการศึกษาในระบบโรงเรียนและการศึกษานอกระบบโรงเรียน ทำให้รัฐสามารถประหยัดเงินงบประมาณในการลงทุนด้านการศึกษาได้เป็นจำนวนมาก

3.2 เป็นโรงเรียนใกล้บ้าน

โรงเรียนเอกชนส่วนมากเป็นโรงเรียนที่อยู่ในแหล่งชุมชนเกือบทุกชุมชน ถือว่าเป็นโรงเรียนใกล้บ้าน และหรือมีการคมนาคมที่สะดวก จึงสามารถดึงดูดความสนใจของนักเรียนและผู้ปกครองในเรื่องความสะดวกสบายและการประหยัดเวลา รวมทั้งค่าพาหนะในการเดินทางไป-กลับของนักเรียน

3.3 ให้บริการที่มีความหลากหลาย

โรงเรียนเอกชนสามารถให้บริการที่มีความหลากหลายสนองความต้องการของกลุ่มคนได้เป็นอย่างดี เช่น อาหารกลางวัน พาหนะรถรับ-ส่ง หอพัก และสามารถจัดหลักสูตรพิเศษทั้งในเรื่องการฝึกอบรบด้านคุณธรรม จรรยา มารยาท การฝึกทักษะทางภาษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ดนตรี กีฬา และอื่นๆ

3.4 ช่วยให้เกิดการแข่งขันด้านคุณภาพการศึกษา

โรงเรียนเอกชนสามารถส่งเสริมเสรีภาพด้านการศึกษา คือ ช่วยให้ผู้ปกครองและนักเรียนมีโอกาสในการเลือกสถานศึกษามากแห่งขึ้น โดยเฉพาะโรงเรียนเอกชนที่ดีมีคุณภาพและมาตรฐานสูงจะเป็นคู่แข่งกับโรงเรียนของรัฐ จึงเป็นการกระตุ้นให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาสูงขึ้น และยังเป็นการจัดหรือลดการผูกขาดในการจัดการศึกษา

3.5 มีการบริหารจัดการที่มีความคล่องตัว

โรงเรียนเอกชนมีการบริหารจัดการที่มีอิสระ โดยบริหารอย่างระบบธุรกิจ ซึ่งคล่องตัวมากกว่าระบบราชการ สามารถลดขั้นตอนและระเบียบวิธีการในการสั่งการ บังคับบัญชา สามารถตัดสินใจปรับปรุง เปลี่ยนแปลงการบริหารงานด้านต่างๆ ตลอดจนบุคลากรและทรัพยากรอื่นๆ ที่เอื้อประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาได้อย่างเต็มที่ ทำให้ประหยัดเวลา งบประมาณและกำลังคน ซึ่งเป็นปัจจัยหลักของการบริหารที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังมีความคล่องตัวในการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ดำเนินกิจการโดยไม่มีข้อจำกัดทางด้านระเบียบข้อบังคับเหมือนโรงเรียนภาครัฐ ทำให้สามารถปรับเปลี่ยนและเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์การศึกษาที่ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนได้อย่างรวดเร็วและทันเหตุการณ์

3.6 พัฒนาคุณภาพผู้เรียน

โรงเรียนเอกชนสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพทัดเทียมกับโรงเรียนของรัฐ โดยพิจารณาได้จากคะแนนผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ของนักเรียนโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา และจากคะแนนการทดสอบมาตรฐานอาชีวศึกษา (V-NET) ของนักเรียนโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา

4. ปัญหาในการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชน

จากการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง สรุปปัญหาสำคัญในการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชน ดังนี้

4.1 ด้านการบริหารวิชาการ พบว่า โรงเรียนเอกชนได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการจากหน่วยงานภาครัฐค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับโรงเรียนรัฐ จึงเป็นข้อจำกัดในการพัฒนาครูและบุคลากรในโรงเรียนเอกชนให้ทั่วถึงและทันต่อการเปลี่ยนแปลง โรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่จำเป็นต้องพึ่งพาตนเอง โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กและหรือโรงเรียนที่ไม่สามารถเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนสูงได้ แต่มีรายจ่ายจำเป็นที่ต้องลงทุนสูง อาทิ สื่อการเรียนการสอน และอุปกรณ์ที่ทันสมัยเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ ซึ่งโรงเรียนเอกชนบางแห่งไม่สามารถจัดหาให้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน

4.2 ด้านการบริหารงบประมาณและการเงิน พบว่า โรงเรียนมีศักยภาพในการระดมทุนและบริหารจัดการแตกต่างกัน ประกอบกับเงินอุดหนุนรายหัวที่รัฐจัดสรรให้โรงเรียนเอกชนที่รับเงินอุดหนุนยังไม่สอดคล้องกับค่าใช้จ่ายจริง ซึ่งเป็นข้อจำกัดในการลงทุนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งด้านอาคารสถานที่ สื่อการเรียนการสอน รวมถึงการจัดระบบสวัสดิการที่มีคุณภาพสำหรับครูและบุคลากร นอกจากนี้ การสนับสนุนและช่วยเหลือจากรัฐยังไม่ทั่วถึง โดยเฉพาะในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และสภาพเศรษฐกิจที่ถดถอยของประเทศ ส่งผลให้โรงเรียน

เอกชนหลายแห่งไม่สามารถบริหารจัดการด้านการเงินได้ เนื่องจากจำนวนผู้เรียนลดลงและผู้ปกครองไม่สามารถชำระค่าธรรมเนียมการเรียนได้ตามกำหนด

4.3 ด้านการบริหารบุคลากร พบว่า ครูในโรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่ขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน เนื่องจากไม่มีบัญชีเงินเดือนที่บ่งบอกความก้าวหน้าในอาชีพ และครูโรงเรียนเอกชนบางส่วนได้รับเงินเดือนไม่เต็มตามวุฒิ ส่งผลให้ครูมีการลาออกระหว่างปีการศึกษาเพื่อไปประกอบอาชีพอื่น หรือไปสอบบรรจุเป็นข้าราชการครู ประกอบกับนิสิตนักศึกษาที่จบครูเลือกประกอบอาชีพอื่น ทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนครูในโรงเรียนเอกชนเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะครูที่มีใจรักและมีคุณสมบัติเหมาะสม นอกจากนี้ ครูที่มีอายุมากส่วนใหญ่ยังมีปัญหาในการใช้และจัดทำสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือการสอนผ่านระบบ Online ในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

4.4 ด้านการบริหารจัดการทั่วไป พบว่า โรงเรียนเอกชนมีบริบทผู้เรียน ครูและบุคลากรแตกต่างกัน ในขณะที่มีการแข่งขันกันสูงระหว่างโรงเรียนเอกชนไทยด้วยกันเองและระหว่างโรงเรียนเอกชนไทยกับโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนนานาชาติ เนื่องจากจำนวนประชากรวัยเรียนที่มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับนโยบายส่งเสริมการจัดการศึกษาของเอกชนยังขาดความชัดเจนและไม่ทั่วถึง ครูโรงเรียนเอกชนมีภาระงานอื่นนอกเหนือจากงานสอน และครูสอนไม่ตรงตามวุฒิการศึกษา การจัดสรรเงินอุดหนุนรายหัวยังไม่สอดคล้องกับค่าใช้จ่ายจริง ประกอบกับช่วงสภาพเศรษฐกิจของประเทศที่ถดถอย และสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลต่อจำนวนผู้เรียนในโรงเรียนเอกชน เนื่องจากภาระรายจ่ายและสถานะการเงินของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนเอกชนขนาดเล็กส่วนใหญ่จึงมีข้อจำกัดในการบริหารจัดการ โดยเฉพาะเงินทุนเพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการอาคารสถานที่และการจ้างงานบุคลากรที่มีคุณภาพ รวมถึงการจัดหาสื่อวัสดุและพัฒนาวิชาการให้พร้อมแข่งขันและตรงตามความต้องการของผู้ปกครอง

ปัญหาในการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชน

ด้านการบริหารวิชาการ

ได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการจากหน่วยงานภาครัฐค่อนข้างน้อย เมื่อเทียบกับโรงเรียนรัฐ จึงเป็นข้อจำกัดในการพัฒนาครูและบุคลากรในโรงเรียนเอกชนให้ทั่วถึง และทันต่อการเปลี่ยนแปลง

ด้านการบริหารบุคลากร

ครูในโรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่ขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน ครูบางส่วนได้รับเงินเดือนไม่เต็มตามวุฒิ ส่งผลให้ครูมีการลาออกระหว่างปีการศึกษา เพื่อไปประกอบอาชีพอื่น

ด้านการบริหารงบประมาณ

โรงเรียนมีศักยภาพในการระดมทุนและบริหารจัดการแตกต่างกัน ประกอบกับเงินอุดหนุนรายหัวยังไม่สะท้อนกับค่าใช้จ่ายจริง

ด้านการบริหารจัดการทั่วไป

โรงเรียนเอกชนมีบริบทผู้เรียน ครูและบุคลากรแตกต่างกัน ในขณะที่มีการแข่งขันสูง เนื่องจากจำนวนประชากรวัยเรียนที่มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง

5. ข้อมูลการอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเอกชน

ปัจจุบันรัฐให้การอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษา ประเภทสามัญศึกษา (ระดับก่อนประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6) ในรูปของเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายบุคคล ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 ตุลาคม พ.ศ. 2545 โดยเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายบุคคล ประกอบด้วย

- 5.1 ค่าใช้จ่ายพื้นฐาน (อัตราเดียวกับนักเรียนภาครัฐ) ได้แก่
 - 1) ค่าจัดการเรียนการสอน
 - 2) ค่าหนังสือเรียน
 - 3) ค่าอุปกรณ์การเรียน
 - 4) ค่าเครื่องแบบ
 - 5) ค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
- 5.2 เงินสมทบเป็นเงินเดือนครู
- 5.3 เงินอุดหนุนสมทบเป็นค่าธรรมเนียมการศึกษา
- 5.4 เงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายสำหรับนักเรียนพิการ

ข้อมูลการอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเอกชน

โดยมีรายละเอียดการอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเอกชน ดังนี้

5.1 ค่าใช้จ่ายพื้นฐาน (อัตราเดียวกับนักเรียนภาครัฐ) ได้แก่

ก. ค่าใช้จ่ายพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

1) ค่าจัดการเรียนการสอน

อัตราเงินอุดหนุน

- ระดับก่อนประถมศึกษา 1,700 บาท/คน/ปี
- ระดับประถมศึกษา 1,900 บาท/คน/ปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 3,500 บาท/คน/ปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 3,800 บาท/คน/ปี

ทั้งนี้ โรงเรียนเอกชนที่ได้รับเงินอุดหนุนรายบุคคลต้องดำเนินกิจการโรงเรียนให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ประกาศและนโยบายของทางราชการ ดังนี้

1.1) โรงเรียนต้องนำเงินอุดหนุนรายบุคคลที่ได้รับไปจ่ายเป็นเงินเดือนครูไม่ต่ำกว่าวุฒิที่ทางราชการกำหนด และตามประกาศกระทรวงแรงงานเรื่องอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ และนำเงินที่เหลือไปใช้จ่ายเป็นค่าพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ครุภัณฑ์ พัฒนาอาคารสถานที่และดำเนินกิจการของโรงเรียน

1.2) โรงเรียนต้องทำบัญชีการเงินและบัญชีอื่นให้ถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน

1.3) โรงเรียนต้องจ่ายเงินเดือนครู โดยผ่านระบบธนาคารเป็นรายบุคคลทุกเดือน

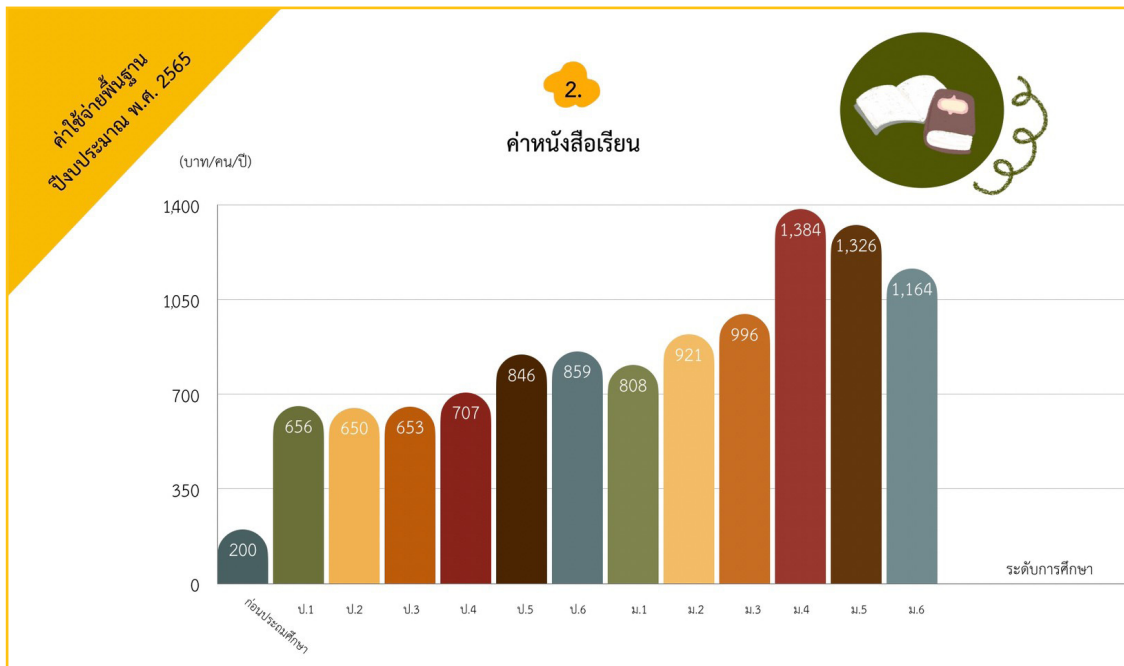
และเก็บไว้เป็นหลักฐานพร้อมให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ

2) ค่าหนังสือเรียน

อัตราเงินอุดหนุน

ก่อนประถมศึกษา งบประมาณที่ได้	200	บาท/คน/ปี
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 งบประมาณที่ได้	656	บาท/คน/ปี
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 งบประมาณที่ได้	650	บาท/คน/ปี
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 งบประมาณที่ได้	653	บาท/คน/ปี
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 งบประมาณที่ได้	707	บาท/คน/ปี
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 งบประมาณที่ได้	846	บาท/คน/ปี
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 งบประมาณที่ได้	859	บาท/คน/ปี
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 งบประมาณที่ได้	808	บาท/คน/ปี
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 งบประมาณที่ได้	921	บาท/คน/ปี
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 งบประมาณที่ได้	996	บาท/คน/ปี
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 งบประมาณที่ได้	1,384	บาท/คน/ปี
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 งบประมาณที่ได้	1,326	บาท/คน/ปี
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 งบประมาณที่ได้	1,164	บาท/คน/ปี

กระทรวงศึกษาธิการสนับสนุนงบประมาณให้สถานศึกษาจัดซื้อหนังสือตามกิจกรรมการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โครงการขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ได้แก่

2.1) ระดับก่อนประถมศึกษา เป็นหนังสือเสริมประสบการณ์ระดับชั้นอนุบาลที่สอดคล้องตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

2.2) ระดับประถมศึกษา (ป.1- ป.6) เป็นหนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน/รายวิชาพื้นฐาน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คือ

- (1) ภาษาไทย
- (2) คณิตศาสตร์
- (3) วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- (4) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- (5) สุขศึกษาและพลศึกษา
- (6) ศิลปะ
- (7) การงานอาชีพ
- (8) ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

และแบบฝึกหัดในรายวิชาพื้นฐาน 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งกระทรวงศึกษากำหนดให้มี เพื่อเสริมทักษะที่จำเป็นแก่นักเรียนเฉพาะระดับประถมศึกษาเท่านั้น ได้แก่

- (1) ภาษาไทย
- (2) คณิตศาสตร์
- (3) ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

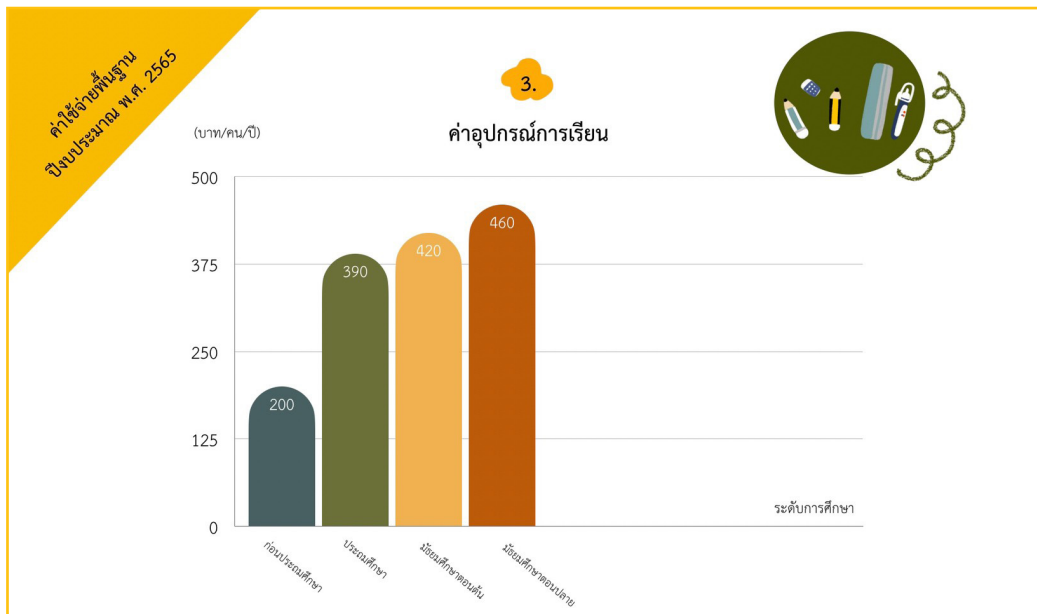
2.3) ระดับมัธยมศึกษา (ม.1-ม.6) เป็นหนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน/รายวิชาพื้นฐาน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

อนึ่ง กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสาระภูมิศาสตร์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ปีการศึกษา 2564 เป็นต้นไป ทุกระดับชั้นให้ใช้หนังสือเรียนและแบบฝึกหัดที่จัดทำตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสาระภูมิศาสตร์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

3) ค่าอุปกรณ์การเรียน

อัตราเงินอุดหนุน

- ระดับก่อนประถมศึกษา 200 บาท/คน/ปี
- ระดับประถมศึกษา 390 บาท/คน/ปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 420 บาท/คน/ปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 460 บาท/คน/ปี

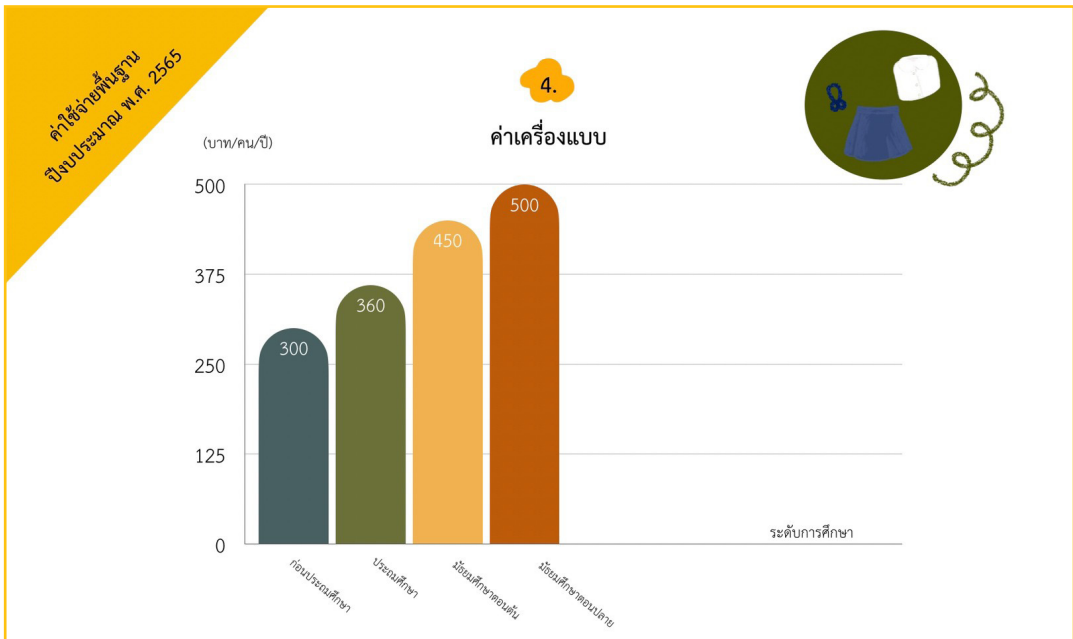

โรงเรียนจะจ่ายเงินสดให้กับนักเรียนหรือผู้ปกครอง เพื่อนำไปจัดหาอุปกรณ์การเรียนที่จำเป็นตามความต้องการให้เหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละระดับชั้น โดยส่งผลต่อคุณภาพการเรียน ได้แก่ สีเทียน สีน้ำ ดินน้ำมัน ไร้สารพิษ กรรไกรสำหรับเด็กปฐมวัย กระดาษ สมุด ดินสอ ปากกา ยางลบ ไม้บรรทัด เครื่องมือเรขาคณิต วัสดุฝึก ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ วัสดุฝึกอาชีพ วัสดุด้าน ICT กระเป๋านักเรียน ฯลฯ เป็นต้น

4) ค่าเครื่องแบบ

อัตราเงินอุดหนุน

- ระดับก่อนประถมศึกษา 300 บาท/คน/ปี
- ระดับประถมศึกษา 360 บาท/คน/ปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 450 บาท/คน/ปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 500 บาท/คน/ปี

โรงเรียนจะดำเนินการแจ้งนักเรียนหรือผู้ปกครอง เพื่อจัดซื้อ จัดหาเครื่องแบบตามความต้องการ โดยดำเนินการให้ทันก่อนวันเปิดภาคเรียน กรณีโรงเรียนที่ห่างไกล ทุรกันดาร ที่ผู้ปกครองหาซื้อได้ลำบาก โรงเรียนสามารถดำเนินการช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในการจัดหาเครื่องแบบที่มีคุณภาพให้แก่ นักเรียนได้โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการภาคี 4 ฝ่าย (ผู้ปกครอง ชุมชน ครู นักเรียน) และคณะกรรมการบริหาร การจัดซื้อ นักเรียนและ/หรือผู้ปกครองสามารถจัดซื้อได้จาก ร้านค้า ชุมชน กลุ่มแม่บ้านหรือตัดเย็บเอง ฯลฯ กรณีนักเรียนมีเครื่องแบบเพียงพอแล้ว นักเรียนหรือผู้ปกครองอาจนำเงินที่ได้รับไปจัดซื้อเข็มขัด รองเท้า ถุงเท้า ชุดลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ ชุดกีฬา ชุดฝึกงาน ชุดประจำท้องถิ่น และอุปกรณ์การเรียนที่จำเป็นได้

5) ค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

อัตราเงินอุดหนุน

- ระดับก่อนประถมศึกษา 430 บาท/คน/ปี
- ระดับประถมศึกษา 480 บาท/คน/ปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 880 บาท/คน/ปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 950 บาท/คน/ปี

การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีกิจกรรมหลักในการดำเนินงาน ดังนี้

5.1) กิจกรรมวิชาการ เป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมนอกจากการเรียนปกติในชั้นเรียน เพื่อให้นักเรียนทุกคนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ส่งเสริมเด็กเก่งให้มีความเป็นเลิศ และแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนที่เรียนอ่อนให้มีศักยภาพสูงขึ้น เน้นกิจกรรมที่เสริมสร้างจินตนาการให้โอกาสนักเรียนได้เรียนรู้ ได้แก่ กิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านประชาธิปไตย ทั้งนี้ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะและการเรียนรู้ โดยพัฒนาความสามารถด้านการสื่อสาร ด้านการคิดและการพัฒนากรอบความคิดแบบเปิดกว้าง (Growth Mindset) ด้านการแก้ปัญหา ด้านการใช้เทคโนโลยี และทักษะการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้และเพื่อเสริมสร้างทักษะการทำงาน การดำรงชีพ และทักษะชีวิต โดยตอบสนองความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียน ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกการทำงาน ทักษะทางอาชีพ ทรัพย์สินทางปัญญา อยู่อย่างพอเพียง และมีวินัยทางการเงิน พัฒนาความสามารถด้านการใช้ทักษะชีวิตและสร้างเสริมสมรรถนะทางกาย รวมทั้งการส่งเสริมการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ

5.2) กิจกรรมคุณธรรม จริยธรรม/ลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด/ผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะและค่านิยม โดยปลูกฝังค่านิยมและจิตสำนึก การทำประโยชน์ต่อสังคม มีจิตสาธารณะและการให้บริการด้านต่างๆ ทั้งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และต่อส่วนรวม ปลูกฝังความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม (มีวินัย ซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ อดทน มุ่งมั่นในการทำงาน ความกตัญญู) และปลูกฝังความรัก ความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และหวงแหนสมบัติของชาติ โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(1) กิจกรรมคุณธรรม จริยธรรม จิตอาสา ได้แก่ ค่ายเด็กดีของชุมชน ค่ายรักษัโลก ค่ายรักษัสัตว์ ค่ายยุวชนคนดี ค่ายสันติวิธี กิจกรรมอาสาพัฒนา กิจกรรมอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมหลัก 12 ประการ เป็นต้น

(2) ลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด/ผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็นกิจกรรมภาคปฏิบัติ ในการเรียนลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด/ผู้บำเพ็ญประโยชน์ โดยให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกทักษะการจัดการเผชิญสถานการณ์ การใช้ชีวิตร่วมกันเป็นหมู่คณะ ได้แก่ การเดินทางไกล การอยู่ค่ายพักแรม การผจญภัย (ไต่เขา ปีนต้นไม้ ฯลฯ)

5.3) กิจกรรมทัศนศึกษา โดยเน้นภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ของชาติและท้องถิ่น และ/หรือทัศนศึกษา ตามแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ตรงให้กับนักเรียนที่เพิ่มเติมจากการเรียนในห้องเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความรู้และประสบการณ์อย่างกว้างขวาง

5.4) กิจกรรมการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) เป็นกิจกรรมการให้บริการ ICT/บริการคอมพิวเตอร์แก่นักเรียนเพิ่มเติม จากการเรียนรู้คอมพิวเตอร์พื้นฐานตามหลักสูตรปกติ เช่น การให้บริการสืบค้นความรู้ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต และการให้บริการคอมพิวเตอร์ในการจัดทำสื่อรายงาน การนำเสนอข้อมูล การออกแบบสร้างสรรค์ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

5.5) กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนทางไกลในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เช่น การผลิตสื่อการเรียนการสอน ใบงานแบบฝึกหัด และค่าใช้จ่ายในการติดตามและเยี่ยมบ้านนักเรียนที่เป็นค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สามารถนำไปใช้ในการจัดหาอินเทอร์เน็ตซิมหรือชั่วโมงอินเทอร์เน็ตสำหรับนักเรียน เพื่อใช้ในการเรียนการสอน เป็นต้น

ทั้งนี้ ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สถานศึกษาสามารถพิจารณาเลือกจัดกิจกรรมหรือบูรณาการกิจกรรมให้เหมาะสมกับสถานการณ์โดยสามารถถัวจ่ายงบประมาณได้ตามความเหมาะสม

ข. ค่าใช้จ่ายพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2569

ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2565 ให้ความเห็นชอบการปรับอัตราเงินอุดหนุนรายหัวตามความจำเป็นพื้นฐาน เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของผู้เรียนและเพิ่มศักยภาพสถานศึกษาในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 ปี ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ทั้งสถานศึกษาของรัฐและเอกชน ครอบคลุมการศึกษาในระบบ และนอกระบบ ซึ่งไม่ได้มีการปรับเพิ่มอัตราเงินอุดหนุนมานานกว่า 10 ปี (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553) โดยเป็นการปรับเพิ่มแบบขั้นบันไดต่อเนื่อง 4 ปีงบประมาณ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2569 ครอบคลุม 4 รายการ ได้แก่ ค่าจัดการเรียนการสอน ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าเครื่องแบบ และค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ยกเว้นค่าหนังสือเรียน เนื่องจากที่ผ่านมาได้มีการปรับค่าหนังสือเรียนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุดังกล่าว ทำให้อัตราเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายพื้นฐานของโรงเรียนเอกชนเพิ่มขึ้นตามแนวทางการจัดการศึกษาทั่วไปของโรงเรียนรัฐ ดังนี้

1) ด้านผู้เรียน ประกอบด้วย

1.1) ค่าอุปกรณ์การเรียน โดยจัดให้ผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคน ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 และคงอัตราเดิมในปีต่อไป

อัตราเงินอุดหนุน (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2569)

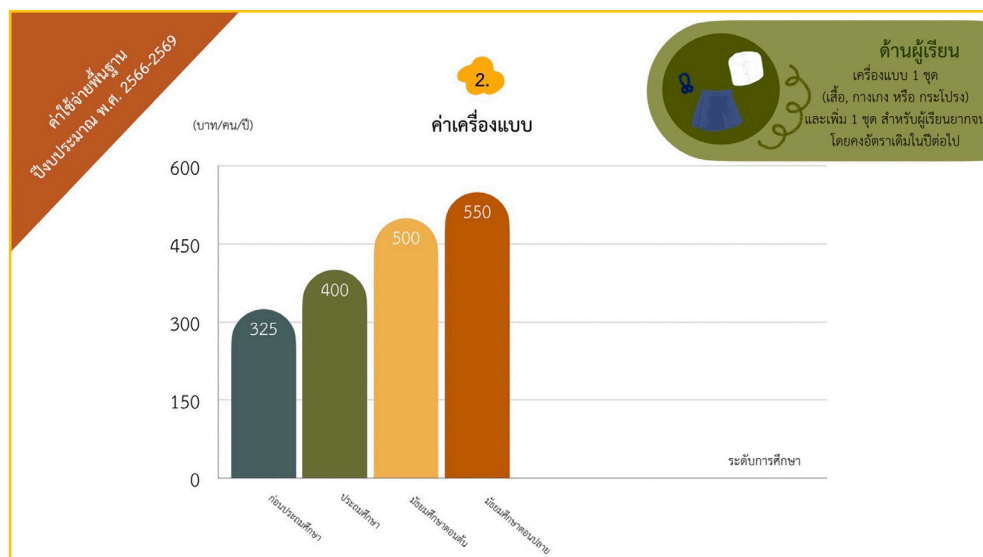
- ระดับก่อนประถมศึกษา	290 บาท/คน/ปี
- ระดับประถมศึกษา	440 บาท/คน/ปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	520 บาท/คน/ปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	520 บาท/คน/ปี

1.2) ค่าเครื่องแบบ โดยอ้างอิงตามผลการศึกษาค่าใช้จ่ายจริงของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำหรับเครื่องแบบ 1 ชุด ประกอบด้วยเสื้อ กางเกง หรือกระโปรง โดยให้ผู้เรียนทุกคนมีเครื่องแบบครบ 1 ชุด และเพิ่มเติมอีก 1 ชุดเฉพาะผู้เรียนยากจน โดยคงอัตราเดิมในปีต่อไป

อัตราเงินอุดหนุน (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2569)

- ระดับก่อนประถมศึกษา 325 บาท/คน/ปี
- ระดับประถมศึกษา 400 บาท/คน/ปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 500 บาท/คน/ปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 550 บาท/คน/ปี

2) ด้านสถานศึกษา ประกอบด้วย

2.1) ค่าจัดการเรียนการสอน โดยใช้วิทยุขยายปรับเพิ่มอัตราแบบขั้นบันไดต่อเนื่อง 4 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2566 – 2569

2.1.1) อัตราเงินอุดหนุน (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566: เพิ่มขึ้นจากเดิมประมาณร้อยละ 2 จากอัตราเงินอุดหนุนปีงบประมาณ พ.ศ. 2565)

- ระดับก่อนประถมศึกษา 1,734 บาท/คน/ปี
- ระดับประถมศึกษา 1,938 บาท/คน/ปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 3,570 บาท/คน/ปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 3,876 บาท/คน/ปี

2.1.2) อัตราเงินอุดหนุน (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567: เพิ่มขึ้นจากเดิมประมาณร้อยละ 8 จากอัตราเงินอุดหนุนปีงบประมาณ พ.ศ. 2565)

- ระดับก่อนประถมศึกษา 1,836 บาท/คน/ปี
- ระดับประถมศึกษา 2,052 บาท/คน/ปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 3,780 บาท/คน/ปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 4,104 บาท/คน/ปี

2.1.3) อัตราเงินอุดหนุน (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568: เพิ่มขึ้นจากเดิมประมาณร้อยละ 16 จากอัตราเงินอุดหนุนปีงบประมาณ พ.ศ. 2565)

- ระดับก่อนประถมศึกษา 1,972 บาท/คน/ปี
- ระดับประถมศึกษา 2,204 บาท/คน/ปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 4,060 บาท/คน/ปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 4,408 บาท/คน/ปี

2.1.4) อัตราเงินอุดหนุน (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569: เพิ่มขึ้นจากเดิมประมาณร้อยละ 20 จากอัตราเงินอุดหนุนปีงบประมาณ พ.ศ. 2565)

- ระดับก่อนประถมศึกษา 2,040 บาท/คน/ปี
- ระดับประถมศึกษา 2,280 บาท/คน/ปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 4,200 บาท/คน/ปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 4,560 บาท/คน/ปี

2.2) ค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้วิธีทยอยปรับเพิ่มอัตราแบบขั้นบันไดต่อเนื่อง 4 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2566 – 2569

2.2.1) อัตราเงินอุดหนุน (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566: เพิ่มขึ้นจากเดิมประมาณร้อยละ 2 จากอัตราเงินอุดหนุนปีงบประมาณ พ.ศ. 2565)

- ระดับก่อนประถมศึกษา	438 บาท/คน/ปี
- ระดับประถมศึกษา	489 บาท/คน/ปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	897 บาท/คน/ปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	969 บาท/คน/ปี

2.2.2) อัตราเงินอุดหนุน (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567: เพิ่มขึ้นจากเดิมประมาณร้อยละ 8 จากอัตราเงินอุดหนุนปีงบประมาณ พ.ศ. 2565)

- ระดับก่อนประถมศึกษา	464 บาท/คน/ปี
- ระดับประถมศึกษา	518 บาท/คน/ปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	950 บาท/คน/ปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	1,026 บาท/คน/ปี

2.2.3) อัตราเงินอุดหนุน (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568: เพิ่มขึ้นจากเดิมประมาณร้อยละ 14 จากอัตราเงินอุดหนุนปีงบประมาณ พ.ศ. 2565)

- ระดับก่อนประถมศึกษา	490 บาท/คน/ปี
- ระดับประถมศึกษา	547 บาท/คน/ปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	1,003 บาท/คน/ปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	1,083 บาท/คน/ปี

2.2.4) อัตราเงินอุดหนุน (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569: เพิ่มขึ้นจากเดิมประมาณร้อยละ 30 จากอัตราเงินอุดหนุนปีงบประมาณ พ.ศ. 2565)

- ระดับก่อนประถมศึกษา	570 บาท/คน/ปี
- ระดับประถมศึกษา	630 บาท/คน/ปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	1,180 บาท/คน/ปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	1,260 บาท/คน/ปี

5.2 เงินสมทบเป็นเงินเดือนครู คำนวณเป็นอัตราต่อหัวนักเรียนต่อปี ดังนี้ (เงินเดือนครูขั้นต่ำ 15,050 บาท \times (12 เดือน) \div (จำนวนนักเรียนต่อครูหนึ่งคน : ก่อนประถมศึกษา/ ประถมศึกษา = 25 มัธยมศึกษา = 20) โดยมีการปรับเพิ่มในอัตราเดียวกันทุกครั้งที่มีการปรับเพิ่มเงินเดือนข้าราชการ (ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2550)

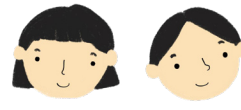
- ระดับอนุบาล-ประถมศึกษา	7,224.50 บาท/คน/ปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	9,032.50 บาท/คน/ปี

เงินสมทบเป็นเงินเดือนครู (คำนวณเป็นอัตราต่อหัวนักเรียนต่อปี)

อนุบาล-ประถมศึกษา 7,224.50 บาท/คน/ปี

มัธยมศึกษาตอนต้น 9,032.50 บาท/คน/ปี

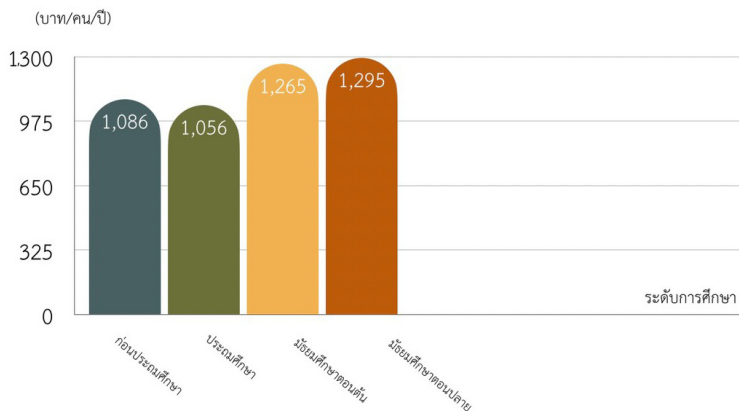
หมายเหตุ : ข้อมูล ณ ปี พ.ศ. 2565

5.3 เงินอุดหนุนสมทบเป็นค่าธรรมเนียมการศึกษา

(1) โรงเรียนทั่วไป ให้การอุดหนุนเพิ่มร้อยละ 10 ของอัตราค่าใช้จ่ายรายบุคคลที่ใช้ในปี 2552 เพื่อช่วยลดค่าธรรมเนียมการศึกษาให้กับผู้ปกครอง โดยเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 13 มกราคม พ.ศ. 2552 เห็นชอบให้ตั้งงบประมาณสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (15 ปี) และให้โรงเรียนเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาส่วนที่ยังไม่เต็มอัตราค่าใช้จ่ายรายบุคคลได้

- ระดับก่อนประถมศึกษา 1,086 บาท/คน/ปี
- ระดับประถมศึกษา 1,056 บาท/คน/ปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 1,265 บาท/คน/ปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 1,295 บาท/คน/ปี

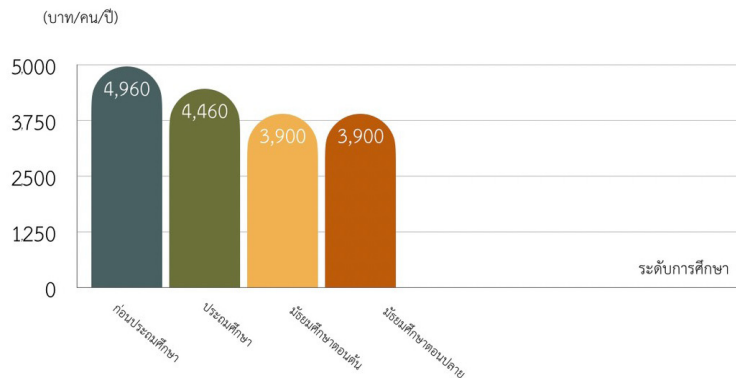
เงินอุดหนุนสมทบเป็นค่าธรรมเนียมการศึกษา

(2) โรงเรียนการกุศล อุดหนุนสมทบเป็นค่าธรรมเนียมการศึกษา เพื่อให้ได้รับเงินอุดหนุน เท่ากับอัตราค่าใช้จ่ายรายบุคคลของนักเรียนในโรงเรียนทั่วไป โดยโรงเรียนต้องไม่เก็บค่าธรรมเนียม การศึกษา ซึ่งเป็นไปตามหลักการของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ. 2539 ที่ให้การอุดหนุน นักเรียนโรงเรียนการกุศล อัตราร้อยละ 100 ของค่าใช้จ่ายรายบุคคล

- ระดับก่อนประถมศึกษา 4,960 บาท/คน/ปี
- ระดับประถมศึกษา 4,460 บาท/คน/ปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 3,900 บาท/คน/ปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 3,900 บาท/คน/ปี

โรงเรียนการกุศล อุดหนุนสมทบเป็นค่าธรรมเนียมการศึกษา

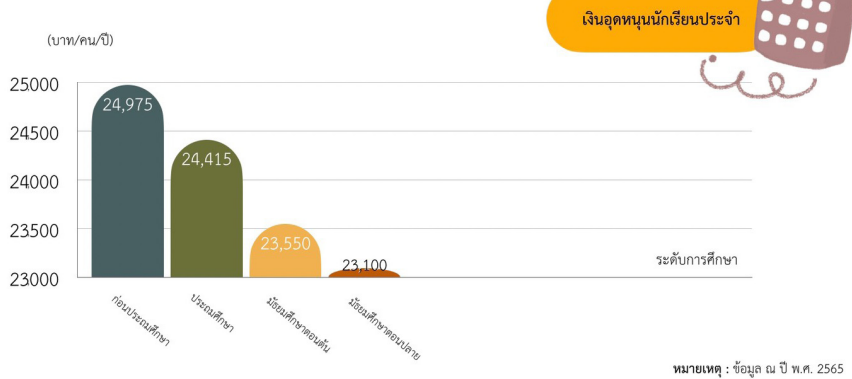
5.4 เงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายสำหรับนักเรียนพิการ

รัฐให้การอุดหนุนเพิ่มเติมเป็นค่าใช้จ่ายให้แก่ นักเรียนพิการที่เรียนอยู่ในโรงเรียนการศึกษา พิเศษ ประเภทประจำและไป-กลับ รวมถึงนักเรียนพิการในโรงเรียนเรียนรวม ทั้งนี้เพื่อช่วยเหลือ นักเรียนพิการให้ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน สามารถเลือกเรียนได้ตามความต้องการ และจำเป็นโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ดังนี้

นักเรียนประจำ

- ระดับก่อนประถมศึกษา 24,975 บาท/คน/ปี
- ระดับประถมศึกษา 24,415 บาท/คน/ปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 23,550 บาท/คน/ปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 23,100 บาท/คน/ปี

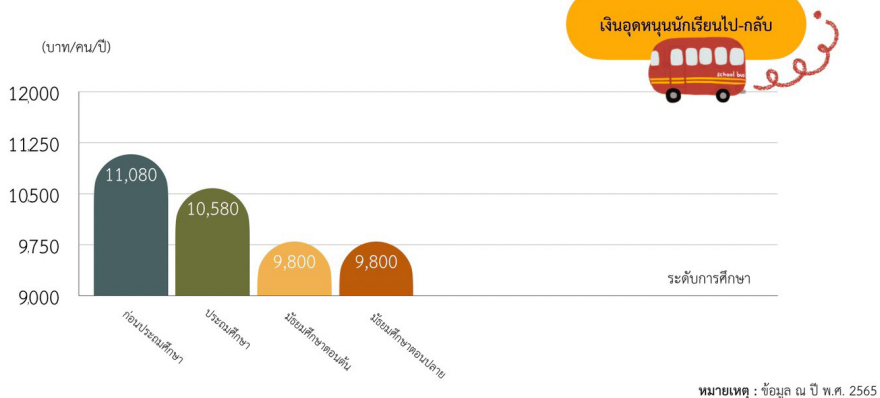
เงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายสำหรับนักเรียนพิการ (โรงเรียนการศึกษาพิเศษ/ นักเรียนพิการในโรงเรียนเรียนรวม)

นักเรียนไป-กลับ

- ระดับก่อนประถมศึกษา 11,080 บาท/คน/ปี
- ระดับประถมศึกษา 10,580 บาท/คน/ปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 9,800 บาท/คน/ปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 9,800 บาท/คน/ปี

เงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายสำหรับนักเรียนพิการ (โรงเรียนการศึกษาพิเศษ/ นักเรียนพิการในโรงเรียนเรียนรวม)

อนึ่ง การประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 มีมติเห็นชอบการปรับเพิ่มอัตราเงินอุดหนุนรายบุคคลสำหรับนักเรียนพิการในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา และอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เป็นจำนวน 118,739,045 บาท จำแนกเป็น

1. การปรับเพิ่มเงินอุดหนุนรายบุคคล สำหรับนักเรียนพิการในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา เป็นจำนวน 106,606,080 บาท
2. การปรับเพิ่มเงินอุดหนุนรายบุคคล สำหรับนักเรียนพิการในโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา เป็นจำนวน 12,132,965 บาท

ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565
มีมติเห็นชอบการปรับเพิ่มอัตราเงินอุดหนุนรายบุคคลสำหรับนักเรียนพิการในโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา และอาชีวศึกษา ระดับ ปวช.
ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เป็นจำนวน 118,739,045 บาท

นักเรียนพิการในโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา
เป็นจำนวน 106,606,080 บาท

นักเรียนพิการในโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษา
เป็นจำนวน 12,132,965 บาท

การปรับเพิ่มอัตราเงินอุดหนุนนี้ เป็นการปรับเพิ่มค่าจ้างครูและผู้ช่วยครูในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำหรับนักเรียนพิการของโรงเรียนเอกชน

การปรับเพิ่มอัตราเงินอุดหนุนรายบุคคลสำหรับนักเรียนพิการในโรงเรียนเอกชนครั้งนี้เป็นการปรับเพิ่มค่าจ้างครูและผู้ช่วยครูในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนพิการของโรงเรียนเอกชน ดังนี้

- 1) ประเภทสามัญศึกษา แบ่งเป็น (1) ระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา คิดสัดส่วนครู 1 คน ต่อนักเรียนพิการ 10 คน ทำให้ครูได้รับค่าจ้างเพิ่มขึ้น 18,060 บาท จากอัตราเดิม 7,224 บาท รวมเงินเดือนที่ครูได้รับทั้งสิ้น 25,284 บาท (2) ระดับมัธยมศึกษา คิดสัดส่วนครู 1 คน ต่อนักเรียนพิการ 15 คน ทำให้ครูได้รับค่าจ้างเพิ่มขึ้น 12,040 บาท จากอัตราเดิม 9,032 บาท รวมเงินเดือนที่ครูได้รับทั้งสิ้น 21,072 บาท

2) ประเภทอาชีวศึกษา (ระดับ ปวช.) คัดสรรส่วนครู 1 คน ต่อนักเรียนพิการ 15 คน ทำให้ครูทั้งแบบประจำและไป-กลับ ได้รับค่าจ้างเพิ่มขึ้น 3,457 บาท จากอัตราเดิม 8,582.50 บาท รวมเงินเดือนที่ครูได้รับทั้งสิ้น 12,039.50 บาท

3) ผู้ช่วยครูทุกระดับทั้งประเภทสามัญศึกษาและอาชีวศึกษา (ระดับ ปวช.) คัดสรรส่วนครู 1 คน ต่อนักเรียนพิการ 15 คน เฉลี่ยเงินเดือนที่ได้รับ 7,200 บาท (จากเดิมที่ไม่มีเงินอุดหนุนค่าจ้างผู้ช่วยครู)

ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนพิการในโรงเรียนเอกชน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการจัดการศึกษาในรูปแบบมูลนิธิและโรงเรียนเอกชนการกุศล ได้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานมากยิ่งขึ้น และสามารถต่อยอดพัฒนาศักยภาพของนักเรียนพิการได้อย่างเต็มที่เมื่อผู้พิการสำเร็จการศึกษาจะได้นำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพและอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้อย่างมีความสุข

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนยังมีแนวทางการใช้จ่ายเงินอุดหนุนอาหารกลางวัน และแนวทางการใช้จ่ายเงินโครงการอาหารเสริม (นม) ดังนี้

แนวทางการใช้จ่ายเงินอุดหนุนอาหารกลางวัน กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ได้มีนโยบายให้ความช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนการกุศลที่มีฐานะยากจนและขาดแคลนทุนทรัพย์ และนักเรียนที่มีปัญหาทุพโภชนาการหรือขาดแคลนอาหารกลางวันในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาทั่วไปเป็นค่าอาหารกลางวัน และได้จัดสรรงบประมาณตามนโยบายรัฐบาล เพื่อลดภาวะทุพโภชนาการ และพัฒนาร่างกายของนักเรียนโรงเรียนเอกชนให้มีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรง มีน้ำหนักและส่วนสูงเพิ่มขึ้น โดยจัดสรรให้แก่โรงเรียนการกุศลเป็นลำดับแรก หากมีงบประมาณคงเหลือให้จัดสรรให้แก่โรงเรียนสามัญศึกษาทั่วไปที่มีนักเรียนทุพโภชนาการ และนักเรียนขาดแคลนอาหารกลางวัน ทั้งนี้ ต้องไม่เกินวงเงินงบประมาณที่สำนักงานได้รับ โดยความหมายของ “นักเรียนทุพโภชนาการ” หมายความว่า นักเรียนที่มีน้ำหนักและส่วนสูงต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข และ “นักเรียนขาดแคลนอาหารกลางวัน” หมายความว่า นักเรียนที่มีฐานะยากจน หรือไม่มีเงินค่าอาหารกลางวัน อนึ่ง การประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564 ที่ผ่านมา ได้มีมติเห็นชอบหลักการของการปรับค่าอาหารกลางวันของนักเรียนเพิ่มอีกร้อยละ 5 เป็นอัตราระยะ 21 บาท/คน/วัน ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เป็นต้นไป เพื่อให้สอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจ สังคม และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของโรงเรียนแต่ละขนาด โดยในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ให้ปรับเพิ่มค่าอาหารกลางวันของนักเรียนจำนวน 200 วัน (ที่มา: หนังสือสำนักงบประมาณ ที่ นร 0715/265 ลงวันที่ 29 มกราคม 2564 เรื่องขอปรับค่าอาหารกลางวันของนักเรียน)

แนวทางการใช้จ่ายเงินอุดหนุนอาหารกลางวัน

กระทรวงศึกษาธิการ โดย สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
 ช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนการกุศลที่มีฐานะยากจนและขาดแคลนทุนทรัพย์
 และนักเรียนที่มีปัญหาทุพโภชนาการหรือขาดแคลนอาหารกลางวันในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาทั่วไป
 ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เป็นต้นไป เป็นอัตรา 21 บาท/คน/วัน

แนวทางการใช้จ่ายเงินโครงการอาหารเสริม (นม) รัฐบาลมีนโยบายในการให้การอุดหนุนเป็นค่าอาหารเสริม (นม) ให้แก่นักเรียนโรงเรียนเอกชนในระบบที่ได้รับเงินอุดหนุนรายบุคคล เปิดทำการสอนระดับก่อนประถมศึกษาและระดับประถมศึกษาระดับใดระดับหนึ่งหรือหลายระดับรวมกัน เพื่อพัฒนาร่างกายของนักเรียนให้มีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรงควบคู่ไปกับการพัฒนาทางด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยจัดสรรให้โรงเรียนเอกชนไปดำเนินการจัดซื้ออาหารเสริม (นม) ให้แก่นักเรียนในอัตราคนละ 7 บาทต่อวัน ภาคเรียนละ 130 วัน ปีการศึกษาละ 2 ครั้ง (ที่มา: หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ 0208/7467 ลงวันที่ 15 พฤษภาคม 2563 เรื่อง แนวทางการดำเนินโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียนและการสนับสนุนอาหารกลางวันในโรงเรียนรองรับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19))

แนวทางการใช้จ่ายเงินโครงการอาหารเสริม (นม)

รัฐบาลมีนโยบายในการให้การอุดหนุนเป็นค่าอาหารเสริม (นม) ให้แก่นักเรียนโรงเรียนเอกชนในระบบที่ได้รับเงินอุดหนุนรายบุคคล ตั้งแต่อนุบาล 1 ถึงประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษาละ 2 ครั้ง
อัตราคนละ 7 บาท/คน/วัน

6. ปัญหาหลักด้านการเงินและงบประมาณของโรงเรียนเอกชน

จากการประชุมร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหาร และข้าราชการจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน พบปัญหาหลักด้านการเงินและงบประมาณของโรงเรียนเอกชน ดังนี้

6.1 โรงเรียนเอกชนมีข้อจำกัดในการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษา เนื่องจากโรงเรียนเอกชนที่รับเงินอุดหนุนไม่สามารถเรียกเก็บได้ตามที่ระเบียบกำหนดว่าให้สามารถเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาได้ไม่เกินส่วนต่างระหว่างค่าใช้จ่ายรายหัวภาครัฐ ทั้งนี้ ตามหลักการส่งเสริมเอกชนร่วมจัดการศึกษา รัฐควรอุดหนุนค่าใช้จ่ายให้เพียงพอสำหรับการจัดการศึกษาตามมาตรฐานขั้นต่ำ

6.2 โรงเรียนการกุศล (บริหารจัดการโดยใช้เงินอุดหนุนจากรัฐทั้งหมดและไม่สามารถเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษา) ได้รับความอุดหนุนไม่สอดคล้องกับรายจ่ายจริงและยังไม่เป็นไปตามสูตรคำนวณอัตราเงินอุดหนุน เนื่องจากได้รับเงินอุดหนุนอัตราเดิมปี 2545 ซึ่งแตกต่างจากอัตราเงินอุดหนุนที่คำนวณในปี 2553 ประมาณ 1,639-2,127 บาท/คน/ปี ตามแต่ระดับชั้น

6.3 โรงเรียนเอกชนจำนวนมากไม่สามารถรับภาระค่าใช้จ่ายประจำและเงินเดือนครูได้ เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจถดถอยและสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลให้จำนวนผู้เรียนลดลงและไม่สามารถเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนจากผู้ปกครองได้ตามกำหนด ทำให้โรงเรียนเอกชนบางส่วนขาดสภาพคล่องทางการเงินและเลิกกิจการเนื่องจากไม่สามารถแบกรับภาระค่าใช้จ่ายในด้านต่างๆ ได้

6.4 ครูโรงเรียนเอกชนได้รับเงินเดือนและสวัสดิการค่อนข้างต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับข้าราชการครูในโรงเรียนรัฐ โดยได้รับเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการ (ปริญญาตรี 15,050 บาท) และไม่มีการปรับเพิ่มทุกปีเหมือนข้าราชการครู ทำให้ครูขาดขวัญกำลังใจในการทำงานและรายรับไม่สอดคล้องกับค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น

6.5 เงินอุดหนุนสมทบ (Top Up) กรณีการจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายพิเศษ อาทิ นักเรียนพิการ ยังได้รับการอุดหนุนค่าใช้จ่ายและเงินสมทบเงินเดือนครูต่ำกว่านักเรียนพิการในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัด สพฐ. เนื่องจากยังไม่มีแผนเสนอปรับอัตราเงินอุดหนุนให้สะท้อนรายจ่ายจริงและเป็นปัจจุบัน นอกจากนี้ สูตรการคำนวณเงินสมทบเงินเดือนครูในโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายพิเศษยังใช้เกณฑ์การจัดสรร (สัดส่วนครูต่อนักเรียน) เหมือนกับโรงเรียนทั่วไป

6.6 การอุดหนุนโครงการอาหารกลางวันสำหรับนักเรียนในโรงเรียนเอกชนยังมีความเหลื่อมล้ำ เนื่องจากปัจจุบันจัดสรรงบประมาณให้เฉพาะนักเรียนในโรงเรียนการกุศล (ทุกคน) และนักเรียนในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาทั่วไปที่ประสบภาวะทุพโภชนาการและนักเรียนยากจน (ประมาณ 25% ของนักเรียนทั้งหมด) ในอัตรารันละ 21 บาท (ปีละ 200 วัน)

ปัญหาหลักด้านการเงินและงบประมาณของโรงเรียนเอกชน

โรงเรียนเอกชนมีข้อจำกัดในการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษา

โรงเรียนการกุศลได้รับจัดสรรเงินอุดหนุนไม่สอดคล้องกับรายจ่ายจริงและยังไม่เป็นไปตามสูตรคำนวณอัตราเงินอุดหนุน

โรงเรียนเอกชนจำนวนมากไม่สามารถรับภาระค่าใช้จ่ายประจำและเงินเดือนครูได้ เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจถดถอยและการแพร่ระบาดของ COVID-19 ส่งผลให้จำนวนผู้เรียนลดลงและไม่สามารถเรียกเก็บค่าธรรมเนียมนการเรียนจากผู้ปกครองได้ตามกำหนด

ครูโรงเรียนเอกชนได้รับเงินเดือนและสวัสดิการค่อนข้างต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับข้าราชการครูในโรงเรียนรัฐ

เงินอุดหนุนสมทบ (Top up) กรณีการจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายพิเศษยังได้รับการอุดหนุนค่าใช้จ่ายและเงินสมทบเงินเดือนครูต่ำกว่านักเรียนพิการในศูนย์การศึกษาพิเศษสังกัด สพฐ.

การอุดหนุนโครงการอาหารกลางวันยังมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าปัจจุบันจัดสรรงบประมาณให้เฉพาะนักเรียนในโรงเรียนการกุศล (ทุกคน) และนักเรียนโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาทั่วไปที่ประสบภาวะทุพโภชนาและนักเรียนยากจน (ประมาณ 25% ของนักเรียนทั้งหมด)

7. ข้อเสนอแนะแนวทางการให้ความช่วยเหลือโรงเรียนเอกชน

จากการประชุมร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหาร และข้าราชการจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน มีข้อเสนอแนะแนวทางการให้ความช่วยเหลือโรงเรียนเอกชน ดังนี้

7.1 ปรับอัตราเงินอุดหนุนรายบุคคลสำหรับโรงเรียนการกุศลเป็นอัตราร้อยละ 100 อย่างแท้จริง ซึ่งจะทำให้อัตราเงินอุดหนุนรายบุคคลรวมของนักเรียนในโรงเรียนการกุศลเท่ากับอัตราค่าใช้จ่ายรายบุคคลของนักเรียนโรงเรียนทั่วไป (เงินอุดหนุนรวมกับค่าธรรมเนียมการศึกษา)

7.2 อุดหนุนโครงการอาหารกลางวันสำหรับนักเรียนทุกคนในโรงเรียนเอกชนที่รับเงินอุดหนุนรายบุคคล (ปัจจุบันมีนักเรียนโรงเรียนเอกชนระดับก่อนประถมศึกษาและระดับประถมศึกษาได้รับการอุดหนุนโครงการอาหารกลางวัน คิดเป็นร้อยละ 29 ของนักเรียนทั้งหมด โดยจัดสรรให้เฉพาะนักเรียนในโรงเรียนการกุศล นักเรียนที่ประสบภาวะทุพโภชนาการ และนักเรียนยากจน อัตราร้อยละ 21 บาท ปีละ 200 วัน)

7.3 ศึกษาแนวทางปรับเงินสมทบเงินเดือนครูให้เหมาะสมเพื่อให้โรงเรียนเอกชนดำเนินการได้ และศึกษาวิจัยวิเคราะห์สภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไข รวมถึงแนวทางการศึกษาค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต่อการเพิ่มคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนควบคู่กันไป ภายใต้หลักการสำคัญในการให้เงินอุดหนุนที่สะท้อนถึงคุณภาพ และประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา เพื่อให้เกิดการยอมรับ

7.4 ศึกษาแนวทางเสนอขอปรับการเก็บเงินค่าบำรุงการศึกษา โดยเชื่อมโยงกับคุณภาพการจัดการเรียนการสอน

7.5 ศึกษาแนวทางสนับสนุนเด็กที่เรียนดีแต่มีฐานะยากจน ให้สามารถเข้าเรียนโรงเรียนเอกชนที่มีคุณภาพได้ โดยรัฐให้การสนับสนุนด้านการเงิน

7.6 บริหารจัดการงบประมาณให้เหมาะสม สอดคล้องกับจำนวนประชากรที่ลดลง เพื่อไม่เป็นการสร้างภาระทางการเงินการคลังแก่ภาครัฐ และทำให้เกิดการแข่งขันในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ รวมทั้งมีการปรับโครงสร้างการบริหารงานของบุคลากรอย่างเหมาะสม ผลิตและพัฒนาครูที่มีคุณภาพ ศักยภาพ และขีดความสามารถตามมาตรฐานวิชาชีพ

7.7 สร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานประมาณ สำนักงานสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ให้รับทราบถึงปัญหาของโรงเรียนเอกชน และให้รับทราบว่าโรงเรียนเอกชนเป็นโรงเรียนที่ดำเนินการโดยไม่ได้มุ่งแสวงหากำไร รวมทั้งให้รับทราบแนวทางการดำเนินงานในระยะต่อไป โดยอาจเชิญมารับฟังการชี้แจง เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และหรือเข้าร่วมประชุมเพื่อรับทราบแนวทางการดำเนินงานร่วมกันตั้งแต่เริ่มต้น

ข้อเสนอแนะแนวทางการให้ความช่วยเหลือโรงเรียนเอกชน

ศึกษาแนวทางปรับเงินสมทบเงินเดือนครู ภายใต้หลักการที่สะท้อนถึงคุณภาพ และประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา

ศึกษาแนวทางเสนอขอปรับการเก็บเงินค่าบำรุงการศึกษา โดยเชื่อมโยงกับคุณภาพการจัดการเรียนการสอน

ศึกษาแนวทางสนับสนุนให้เด็กที่เรียนดี แต่มีฐานะยากจนสามารถ เข้าเรียนโรงเรียนเอกชนที่มีคุณภาพ โดยรัฐให้การสนับสนุนด้านการเงิน

บริหารจัดการงบประมาณให้เหมาะสม สอดคล้องกับจำนวนประชากรที่ ลดลง เพื่อไม่เป็นการสร้างภาระทางการเงินการคลังแก่ภาครัฐ

สร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้รับทราบถึงปัญหาของโรงเรียนเอกชน และรับทราบว่าโรงเรียนเอกชนเป็นโรงเรียนที่ดำเนินการโดยไม่มุ่งแสวงหากำไร

ปรับอัตราเงินอุดหนุนรายบุคคลสำหรับโรงเรียน การกุศลเป็นอัตราร้อยละ 100 อย่างแท้จริง

อุดหนุนโครงการอาหารกลางวัน สำหรับนักเรียนทุกคนในโรงเรียนเอกชน ที่รับเงินอุดหนุนรายบุคคล

8. แนวทางการดำเนินงานต่อไป

จากการศึกษา ทบทวนเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการประชุมร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหาร และข้าราชการจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน พบว่า การดำเนินงาน เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องมีการเก็บข้อมูลเชิงลึก โดยทำการศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ ข้อมูลค่าใช้จ่ายที่แท้จริงสำหรับการจัดการศึกษาเอกชน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประถมศึกษา ที่สะท้อนคุณภาพมาตรฐาน ประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อนำไปประกอบการวิเคราะห์ทางเลือก และแนวทางในการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของโรงเรียนเอกชนได้อย่างเหมาะสมต่อไป

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. การปรับเพิ่มอัตราเงินอุดหนุนรายบุคคลสำหรับนักเรียนพิการ ในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาและอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตร (ปวช.). (เอกสารอัดสำเนานำเสนอคณะรัฐมนตรี)
- ราชกิจจานุเบกษา. ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เรื่อง การกำหนดประเภท และลักษณะของโรงเรียน การจัดการเรียนการสอน และหลักสูตรของโรงเรียน นอกระบบ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2558, เล่ม 132 ตอนพิเศษ 323 ง วันที่ 8 ธันวาคม 2558.
- ราชกิจจานุเบกษา. ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เรื่อง กำหนดประเภทและ ระดับของโรงเรียนในระบบ, เล่ม 126 ตอนพิเศษ 50 ง วันที่ 7 เมษายน 2552.
- ว่าที่ร้อยเอก วิสาร ปัญญชุณห. รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศ INTERSECT model. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2565. จาก http://www.reo7.moe.go.th/reo8/images/0_PR/04_April_2021/07.04.2021/1%E0%B8%8_INTERSECT_model.pdf
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. แนวทางการดำเนินงานตามโครงการสนับสนุน ค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2565. จาก <https://www.kruupdate.com/%E0%B9%80%E0%B8%87%E0%B8%B4%E0%B8%99%E0%B8%AD%E0%B8%B8%E0%B8%94%E0%B8%AB%E0%B8%99%E0%B8%B8%E0%B8%99%E0%B8%84%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%AB%E0%B8%99%E0%B8%B1%E0%B8%87%E0%B8%AA%E0%B8%B7%E0%B8%AD2565/>
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. บทบาทของโรงเรียนเอกชน. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2565. จาก <https://sites.google.com/site/prachasampan56/bthbath-khxng-rongreiyx-xekchn>

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ แนวทางการดำเนินงานตามโครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับโรงเรียนเอกชนในระบบ ประจำปีการศึกษา 2561. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2565. จาก <http://www.kknpeo.moe.go.th/2018/wp-content/uploads/2018/09.pdf>

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. สรุปผลการประชุมหารือแนวทางการศึกษาค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต่อการเพิ่มคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน. เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2565. (เอกสารอัดสำเนา)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. สรุปผลการประชุมหารือแนวทางการศึกษาค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต่อการเพิ่มคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน. เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2565. (เอกสารอัดสำเนา)

หนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ 0211.4/3213 ลงวันที่ 11 พฤศจิกายน 2564 เรื่อง การปรับเพิ่มอัตราเงินอุดหนุนรายบุคคลสำหรับนักเรียนพิการในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาและอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.).

หนังสือสำนักงบประมาณ ที่ นร 0715/265 ลงวันที่ 29 มกราคม 2564 เรื่อง ขอปรับค่าอาหารกลางวันของนักเรียน.

หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ 0208/7467 ลงวันที่ 15 พฤษภาคม 2563 เรื่อง แนวทางการดำเนินโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียนและการสนับสนุนอาหารกลางวันในโรงเรียนรองรับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19).

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายสุเทพ แก่งสันเทียะ

เลขาธิการสภาการศึกษา
(1 ตุลาคม 2565 – ปัจจุบัน)

นายอรรถพล สังขวาสี

เลขาธิการสภาการศึกษา
(1 ตุลาคม 2564 – 30 กันยายน 2565)

นายสวัสดิ์ ภู่ทอง

รองเลขาธิการสภาการศึกษา

นางรัชณี พึ่งพาณิชย์กุล

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการศึกษา

ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางสาวปัทมา เอี่ยมละออ

ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายการเงินการคลัง
และทรัพยากรทางการศึกษา

นางสาวดารณี อรุณวารากรณ์

นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ

นางสาวดวงดาว ศิลาอาศน์

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

นายชยุต แดงจั่น

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

นายกษิตศ จองศักดิ์

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

นางสาวภัทรินทร์ วิเศษสา

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

นายอิทธิฐ์ ไชยวัฒน์เจริญ

ผู้ช่วยนักวิชาการ

บรรณาธิการและพิสูจน์อักษร

นางสาวปัทมา เอี่ยมละออ

ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายการเงินการคลัง
และทรัพยากรทางการศึกษา

นางสาวดารณี อรุณวารากรณ์

นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กลุ่มนโยบายการเงินการคลังและทรัพยากรทางการศึกษา

สำนักนโยบายและแผนการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

สำนักนโยบายและแผนการศึกษา
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

โทร. 0 2668 7123 ต่อ 2416 โทรสาร 0 2243 4787

Website: www.onec.go.th